

[Johan Philipsen.]

gode resultater, men hvis den i øvrigt skal tjene sit formål i den danske samfundshusholdning, må det være en fornuftig mål-sætning at fastholde det, vi har nået indtil dato. Vi må ud fra helheden i dansk økonomi rette nogen af de ting, nogen af os gerne vil have rettet, også for at denne del af vort samfund ikke skal belaste kapitalmarkedet, der vitterligt er vort svageste punkt.

Må jeg så til allersidst sige, at vi må regne med, at vilkårene og forholdene er således, at vi har fået en i øvrigt ikke helt ubetydelig kemisk industri til landet og har fået en udvikling, hvor mange enkeltvirksomheder og enkeltborgere har disponeret således, at forudsætningen for deres dispositioner er en lav energipris, og dette kan man ikke bryde uden at gøre væsentlig fortræd. Det er min opfattelse, at begge hensyn, det kapitalmæssige og en fornuftig fortsættelse af vor hidtidige linje på dette område, kan videreføres og det tosidige behov tilgodeses.

Til allersidst vil jer gerne gentage, at lovforslagets videre skæbne inden for venstre for øjeblikket er meget usikker.

Støhr Johansen: Dette lovforslag må jo ses som et resultat af den meget store ekspansion, der har fundet sted inden for elektricitetsværkerne her i Danmark. For at give det høje ting et billede heraf kan jeg nævne, at hvis man tager det sidste produktionsår før krigen, så havde man her i Danmark en produktion på 798.000 megavolttimer, og produktionsanlæggets størrelse var 530 megavoltampere. Produktionen foregik på ca. 60 værker, som producerede ca. 97 pct., og på 80 værker, som kun producerede 3 pct. af denne produktion. Denne er i regnskabsåret 1962-63 steget til ikke mindre end 5.720.000 megavolttimer, og produktionsanlæggene er vokset til 2.570 megavoltampere. Produktionen er for de 99 pct.s vedkommende nu lagt over til 15 værker. Det betyder ganske kort, at selve elektricitetsproduktionen på disse 25 år er syvdoblet her i Danmark, men til gengæld er produktionsanlæggene kun femdoblet, fordi det er en mere økonomisk og effektiv drift, man nu har i de 15 storcentraler, som i øjeblikket producerer praktisk taget al den elektricitet, som anvendes her i Danmark.

Jeg har villet fremkomme med disse tal, fordi de jo meget bedre end ord illustrerer den umådelige produktionsudvikling, elektriciteten har gennemgået her i landet. Det er ganske klart, at det at gennemføre en så voldsom produktionsstigning, hvorved man producerer 7 gange så meget som i 1938-39, har krævet meget store investeringer, og vi regner med, at forbruget stiger med 10-12 pct. pr. år, hvilket bevirker, at man hvert 6.-7. år i virkeligheden skal fordoble værkerens ydeevne.

Det er klart, at der er tale om et stort kapitalforbrug. Det tal, som står nævnt i bemærkningerne på 3 milliarder kr., er tal, som ikke omfatter byen København, og man må regne med, at København derudover formentlig har et behov på 300-400 mill. kr.; det er altså meget store tal. Men når dette er sagt, må spørgsmålet være, hvordan man har kunnet gennemføre en så voldsom ekspansion i de år, der er gået siden den anden verdenskrigs afslutning. Det har man kunnet gennemføre uden en låneforening som den, der er foreslået. Det har man kunnet gennemføre ved hjælp af storværkernes egen opsamlede kapital plus de lån, de har taget, og så er det et naturligt spørgsmål at rejse: er denne forening i og for sig nødvendig?

Det er i øvrigt meget svært at diskutere denne forening, idet man simpelt hen ikke kender dens vedtægter. Jeg vil gerne rette det spørgsmål til den højtærede indenrigsminister: det må vel være en forudsætning, at dette samarbejde hviler på frivillighedens basis, og at man ikke kan tvinge værkerne, hvis økonomi er vidt forskellig, ind i et samarbejde, hvis de ikke vil?

Dernæst vil jeg spørge den højtærede indenrigsminister: hvorledes vil man kunne administrere denne forening, når forholdet simpelt hen er det, at det for de fleste af kraftcentralernes vedkommende er købstadkommuner, der er interessenter? Der er forholdet jo det, at hver enkelt kommune for at give garanti skal have indenrigsministeriets godkendelse, idet det er kommunerne forbudt uden indenrigsministeriets tilladelse at gå ind i en solidarisk hæftelse. Jeg er ganske klar over, at det selvfølgelig kan ordnes, men også her vil der være visse praktiske vanskeligheder.

Motivet for selve låneforeningen må ses